

« X. Sicubi sodalitatum aedibus instituta cu-  
« randa adiecta sint, uti gynaecea, orphanotro-  
« phia, valetudinaria, scholae, asyla pueris  
« erudiendis; Episcopali vigilantiae ea omnia  
« subsint quod spectat ad religionis magisteria,  
« honestatem morum, exercitationes pietatis,  
« sacrorum administrationem, integris tamen  
« privilegiis, quae collegiis, scholis, institutisve  
« eiusmodi a Sede Apostolica sint tributa.

« XI. In quarumlibet sodalitatum domibus  
« vota simplicia profitentium, Episcopis cuius-  
« que dioecesis ius est invisendi templa,  
« sacraria, oratoria publica, sedes ad sacramen-  
« tum poenitentiae, de iisque opportune sta-  
« tuendi iubendi. — *In presbyterorum sodalitiis,*  
« *de conscientia ac disciplina, item de re oecono-*  
« *mica uni praesides cognoscent.* IN CONSOCIATIO-  
« NIBUS VERO FEMINARUM, AEQUE AC VIRORUM QUI  
« SACERDOTIO ABSTINENT, EPISCOPI ERIT INQUIRERE  
« NUM DISCIPLINA AD LEGUM NORMAM VIGEAT, NUM  
« quid sana doctrina morumve probitas detri-  
« menti ceperit, num contra clausuram pecca-  
« tum, num sacramenta aequa stataque fre-  
« quentia suscipiantur. — Reprehensione dignum  
« si quid Episcopus forte offenderit, ne decer-  
« nat illico: moderatores uti prospiciant moneat;  
« qui si neglexerint, ipse per se consulat. Si

« quae tamen maioris momenti occurrant quae  
« moram non expectent, decernat statim: decre-  
« tum vero ad sacrum Consilium deferat Episco-  
« pis ac Religiosorum ordinibus praepositum.

« Episcopus, in visitatione potissimum, iuri-  
« bus, quae supra diximus, utatur suis quod  
« spectat ad scholas, asyla ceteraque memo-  
« rata instituta. — Ad rem vero oeconomicam  
« quod attinet muliebrium sodalitatum itemque  
« virorum sacerdotio carentium, Episcopus ne  
« cognoscat nisi de fundorum legatorumve admi-  
« nistratione, quae sacris sint attributa, vel loci  
« aut dioecesis incolis iuvandis.

« His porro quae hactenus ediximus, nihil  
« penitus derogare volumus de *facultatibus* vel  
« *privilegiis*, tum nostro, aut quovis alio Sedis  
« Apostolicae decreto concessis, tum immemo-  
« rabili aut saeculari consuetudine confirmatis,  
« tum etiam quae in alicujus sodalitatis legibus  
« a Romano Pontifice approbatis contineantur.

« *Datum Romae apud Sanctum Petrum, anno*  
« *Incararnationis Dominicae millesimo noningente-*  
« *simo, sexto idus Decembres, Pontificatus Nostri*  
« *vicesimo tertio.*

« C. Card. ALOISI-MASELLA, *Pro Dat.*  
« A. Card. MACCHI ».

2.

*De Constitutionibus Summorum Pontificum  
quoad Regulares.*

Saepe disputatum fuit in S. Congregatione — utrum ordinationes generales, quae continentur in Bullis Summorum Pontificum pro *Regularibus votorum solemnium* editis, sint applicandae *Institutis votorum simplicium*, sive longenatis, sive nascituris, *exceptis excipiendis*.

Nonnulli Doctores *negativam* sententiam prolati sunt, quoniam Summi Pontifices — *ipsi ajunt* — emittentes illas Constitutiones « *De Novis Institutis* » neque cogitarunt, neque cogitare poterant; ideoque *illa ignota*, in eorum voluntate comprehendere nequibant.

Nihilominus contrarium est tenendum pro Voventibus *tria vota evangelica*. Siquidem principia juridica inibi expressa, continuo in veritate fundantur: et veritas semper extitit, et pro tempore quoque persistens erit et immutabilis: ideoque leges illae generales in honore habitae fuerunt semper, et sunt: ita, ut Sancti Fundatores in concinnandis eorum Institutorum Constitutionibus, sollicite de illis usi sunt « *exce-*

*ptis quibusdam regulis in casu particulari excipiendis* » quod utique doctrinam generalem confirmat.

Unde patet vere esse applicanda Institutis votorum simplicium, quae a Summis Pontificibus praescripta videntur in constitutionibus Apostolicis pro Regularibus.

Innocentius XII sane in Bulla *debitum Pastoralis Officii* — 19 Aug. 1698, loquitur de Novitiatibus, Professoriis domibus — *CUIUSVIS Ordinis Congregationis, SOCIETATIS, et INSTITUTI*, tam mendicantium, quam non mendicantium — n. 3-4. Ergo.

Quid mirum? Sacrae Litterae Ecclesiam et Fidem pro tempore in populos ostendunt: et Concilia generalia, praesertim Concilium Tridentinum, leges vivendi constituit in Ecclesia, easque omnibus etiam populis futuris imposuit, quin cogitaret de singulis obvenientibus.

Quibus positis ad nostram thesim revertentes absque ulla haesitatione declaramus — *IN INSTITUTIS VOTORUM SIMPLICIUM* — *exceptis de jure excipiendis* — omnia sunt servanda, quae pro Ordinibus Regularibus a Summis Pontificibus sunt statuta. Quod facile et breviter inferius videbimus, prosequentes Ordinem jam secutum in nostro Opere. — *De iure practico Regularium*.